

Pelkosenniemen kunnan toimielinten kokoukset poikkeusoloissa

Suomen hallituksen toimintaohje (12.3.2020) koronavirusepidemiaan liittyen kieltää yli 10 hengen julkiset kokoontumiset ja suosittelee yli 70-vuotiaita välttämään sosiaalisia kontakteja. **Kunnan luottamushenkilöitä ja henkilökuntaa on ohjeistettu (13.3.2020) seuraavasti: Älä tule työpaikalle tai kokoukseen, jos olet saanut äkillisen hengitystieinfektion eli flunssan oireita.**

Hallituksen määräykset eivät koske kunnallisten toimielinten kokouksia, valtuuston kokousten yleisön seuraamismahdollisuutta lukuun ottamatta, tai luottamustehtävän hoitamista. Kokouksien pitäminen ei siis varsinaisesti ole kielletty, mutta varotoimenpiteinä suositellaan vain välttämättömiä kokouksia ja niissäkin etäyhteyksien laajaa käyttöä mahdollisuuksien mukaan.

Sähköinen osallistuminen kokouksiin (etäyhteydet)

Kuntalaki (410/2015) antaa laajat mahdollisuudet paikasta riippumattomalle päätöksenteolle (98 - 101 §) Kuntien kaikkien toimielinten kokoukset voidaan pitää sähköisesti kunnan oman hallintosäännön määräysten mukaisesti. Poikkeusolojen vallitessa sähköisten kokousten suosiminen on perusteltua.

Kokouksen voi järjestää joko niin, että kaikki osallistujat ovat etäyhteydellä tai niin, että osa on läsnä kokouspaikalla ja osa etäyhteyden päässä. Tärkeintä on taata, että kaikilla osallistujilla on yhdenvertainen näkö- ja/tai ääniyhteys ja siten tosiasiallinen osallistumismahdollisuus. Kuntalaki ei vaadi edes puheenjohtajan tai sihteerin yhtäaikaista läsnäoloa kokouspaikalla, mutta käytännössä tämä on tarkoituksenmukaista. Päätöksentekomenettely on etäyhteyksiä käytettäessä sama kuin varsinaisessa kokouksessa.

Sähköinen kokous on toteutettavissa esimerkiksi Skype- tai Teams -kokouksina. Sähköisessä kokouksessa kunnan ja kokoukseen osallistujan tulee huolehtia tietoturvallisuudesta siten, että salassa pidettävät tiedot eivät ole ulkopuolisen saatavissa joko tietoverkon kautta tai fyysisesti (esim. kotona samassa tilassa muita henkilöitä). Tietoturvan kannalta on myös tärkeä huolehtia, että ohjelmien päivitykset ovat ajan tasalla.

Kokousten päätösvaltaisuudesta huolehtiminen

Sähköisiin kokouksiin siirryttäessä on entistä tärkeämpää, että

- kokouksiin valmistaudutaan hyvin
- kalenterikutsuun, jossa skype-linkki kokoukseen on, tulee aina vastata lähettämällä vastaus
- toimielimen jäsen kutsuu varahenkilönsä paikalle ja opastaa häntä tarvittaessa etäyhteyden käyttöön
- opastusta etäyhteyden käyttöön saa myös kokouksen virkailijoilta tai kunnan IT-tuesta

Mahdolliset toimintahäiriöt

Kunnan velvollisuutena on huolehtia, että kokoustekniikka toimii. Toimielimen jäsenillä tulee olla mahdollisuus tosiasiallisesti osallistua keskusteluun ja päätöksentekoon. Koska tietoverkot voivat olla ajoittain ylikuormittuneet, häiriöihin yhteyksissä kannattaa varautua. Videokuvan näyttäminen osallistujista on suositeltavaa, mutta voi kuormittaa etäyhteyksiä haitallisesti. Jos yhteydet ovat huonot ja osallistujia putoaa pois verkosta, kokous tulee keskeyttää ja kokousta jatketaan, kun kaikki ovat taas linjoilla. Näin vältetään mahdolliset laillisuusongelmat.

Pelkosenniemen kunnan hallintosääntö mahdollistaa sähköisten kokousten järjestämisen seuraavasti:

Valtuuston kokoukset

Hallintosäännön 91 §:n mukaan valtuuston kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata valtuuston sähköistä kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

Poikkeusolojen aikana valtuuston julkisen kokouksen seuraaminen kokouspaikalla ei ole mahdollista, ettei yli 10 hengen kokoontumiskieltoa rikota. Kokousta voi seurata sähköisten kanavien välityksellä reaaliaikaisesti striimattuna.

Kunnanhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

Hallintosäännön 92 §:n mukaan kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Tässä tapauksessa kokouskutsussa on mainittava, että yleisö ei voi seurata kokousta kokouspaikalla ja ilmoitettava miten seuraaminen on mahdollista.

Hallintosäännön 97 §:n mukaan kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kunnanjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. He voivat kuitenkin osallistua etäyhteyden välityksellä, kun kokous toteutetaan sähköisesti.

Kokousmenettely muissa toimielimissä

Hallintosäännön 128 ja 129 §:n mukaan toimielimen kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous).

Kunnanhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Muut kokoukset

Pelkosenniemen kunnan henkilökuntaa ja luottamushenkilöitä on ohjeistettu (13.3.2020 ja 20.3.2020), että välttämättömiin kokouksiin osallistutaan fyysisesti (alle 10 henkilöä), mutta suositellaan etäyhteyttä.